

SAMO ČLOVEK SEM IN BOG DAJ, DA BI BILA VEDNO »ČLOVEK«

Bog nam daje tisoč možnosti, vedno znova, mi pa smo tisti, ki jih lahko izkoristimo ali zavržemo. Saj poznate tisti rek: »Pomagaj si sam in Bog ti bo pomagal.« Samo s pridnostjo, s svojim delom (umskim ali fizičnim) lahko dosežemo resnično vredne uspehe in takrat se Bog veseli z nami. Toda človek, ki premore vsaj malo modrosti, dobro ve, da je vsak dosežen cilj, samo odskočna deska za nov podvig. Ko neko znanje usvojiš, se ti odprejo novi izzivi. Več ko veš, bolj se zavedaš, česa vsega še ne znaš.

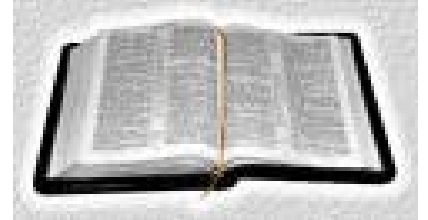
Bog ti je za popotnico na ta svet dal »talente«. Nikoli ne veš, kdaj bo prišel dan, ko te bo povprašal, kaj si s temi talenti naredil. Zato je prav, da se človek veseli uspehov in je hkrati tudi prav, da se zaveda svoje majhnosti in minljivosti.

Imela sem srečo spoznati ljudi, ki imajo ogromno znanja, a najbolj sem jih občudovala, ker so kljub temu ostali samo ljudje. Človek mora, ne glede na svoje uspehe in življenje, ostati »človek«, človek, ki se zna pokloniti tistemu, čemur se je pokloniti vredno.

Hermina Cankar

BRALCI BOŽJE BESEDE

Biti bralec pri sveti maši pomeni služiti Gospodu. Božja beseda je Beseda ljubezni, zato moramo najprej imeti radi Sveto pismo in ga prebirati. Bralci beril se moramo zavedati, da pri bogoslužju ni nastopanja. Božjo besedo oznanjamo sebi in zbranim vernikom. Gladko prebrano besedilo pred Bogom nič ne pomeni, če ni odmeva srca. Bog ne bo presojal besed, ampak srce. Branje Božje besede je velika čast, ki obenem kliče veliko ponižnost in spoštovanje do Boga.

V prošnji za blagoslov pred branjem molimo:

»Ko se srečujemo ob mizi Božje besede in evharističnega kruha, poslušamo božjo besedo, ki nam prinaša življenje. Gospod, mene si izbral, naj bom oznanjevalec te Besede. Pomagaj mi, da bom to, kar bombral, tudi veroval. Naj tako živim, da bom vreden svoje službe. Podpiraj me s svojo milostjo, da bom ljudem prinašal to, kar jim Ti želiš povedati ... Zavedam se, da ob mojem branju Ti sporočaš svojim vernim veselo oznanilo odrešenja.«

Skupino bralcev naše župnije trenutno sestavlja 25 članov. Da ni zadrege, kdaj je kdo na vrsti, sem pripravila seznam po tednih. Isti bralec pride na vrsto vsako prvo, drugo, tretjo ali četrto nedeljo v mesecu. Kadar ima mesec pet nedelj, pa za ta dan poiščem novo skupino bralcev. Trudim se, da ne bi bili to vedno isti, vendar, če je le mogoče, upoštevam želje in razpoložljivi čas vsakega bralca. Tudi v prazničnih dneh, ki so med tednom, se sproti dogovarjamo za branje. Zelo sem vesela bralcev, ki velikodušno odgovorijo na moja sporočila in se sami javijo, da lahko sodelujejo. Seveda se tudi zgodi, da kdaj kdo ne more v terminu, ko je določen za branje. Takrat sam pokličem nekoga in ga prosim za zamenjavo. Pomembno je, da je vedno pripravljenih toliko bralcev, kot je beril in še eden za branje prošelj. V zadnjem času se je pridružilo nekaj mladih: osnovnošolcev za branje prošelj ter srednješolcev za branje beril. Zelo sem vesela vsakega novega člana. Lepo vabljeni tudi drugi, ki ste pripravljeni svoj talent darovati v slavo Bogu.

Preteklo soboto je bilo v župniji Selca dekanijsko srečanje bogoslužnih bralcev. Gostja srečanja je bila pisateljica gospa Berta Golob, ki je s svojo jasno besedo in ljubeznijo do slovenskega jezika in do Boga govorila o pomenu priprave in jasno prebrane Božje besede.

NAJ BO BOŽJA BESEDA ZATE:

LUČ, ki razsvetljuje tvojo pot, / KRUH, ki hrani tvojo dušo, / OGENJ, ki prižiga gorečnost, / POT, ki te pelje v odrešenje, / UTRIP, ki vzpodbuja tvojega duha in ŽIVLJENJE, ki se nikoli ne konča.

(Iz Priročnika za bralce pri bogoslužju)

Cilka Čibej

MOJI KAMNI ALI »I, KAM BI DEL?«

V decembru sem bila pri spovedi. Zelo rutinska zadeva, ki jo pač 'moram', že zaradi navade, opraviti pred velikimi prazniki. A spovednik me je tokrat presenetil, dal mi je »tinte pit'«, bi se temu lahko reklo. Povedal mi je tole zgodbo.

K spovedniku sta prišla dva grešnika. Prvi se je spovedal velikega, težkega greha, drugemu pa je dušni mir težilo kup malih nadlog. Spovednik je obema naročil, naj mu za vsak storjeni greh prineseta – glede na težo greha – primeren kamen. Prvi je prinesel tako skalo, da jo je komaj nesel, drugi pa je imel celo naročje kamenčkov, tako da so mu le-ti vedno znova polzeli iz dlani.

Spovednik jima je dal odvezo in za pokoro naročil takole: »Vajina pokora bo opravljena, ko bosta vse kamenje vrnila točno na tisto mesto, kjer sta jih pobrala.«

Tisti z eno samo skalo je nalogo opravil takoj, oni drugi pa je za nekaj kamenčkov še nekako vedel, od kod jih ima, ostali pa so mu z vso težo obležali v rokah.

Ko je končal pripoved, je malo počakal, potem pa me je vprašal, kaj mi ta zgodba govori. Začela sem negotovo odgovarjati, pa me je ustavil in rekel: »En teden vsak dan zmoli en Očenaš, za vse svoje kamne.«

Seveda nas zgodba ne nagovarja, da če že, naj delamo velike grehe. Govori nam, da so velikokrat mali grehi skupaj lahko težji, kot mislimo. Vsi smo grešniki in vsi delamo napake, toda mali prestopki nas znajo uspavati. Kmalu začnemo razmišljati, da smo pravzaprav kar dobri, saj kakih velikih stvari nismo zagrešili in prav gotovo smo verjetno boljši od onih drugih, pa tudi za take malenkosti se ni vredno sekirati ali jih odpravljati, saj so vendar samo ...

A če prisluhnemo zgornji zgodbi, prav hitro v svojih rokah začutimo nekaj »kil šodra«. Povem vam, da nisem imela dela samo en teden, pravzaprav me ta zgodba nagovarja vsak dan.

Kje sem nabrala vse to kamenje? Kam in kako ga naj zdaj odložim? Kako se naj znebim teže? Ja, ni druge, kamne bom morala začeti vračati na svoje mesto, dokler še vem, kje sem jih vzela. Napake bom morala popravljati, dokler jih še lahko. Mogoče mi pri tem lahko pomaga tudi bolj pogosta spoved? Kaj naj naredim, da bom nabrala manj kamnov? Vem, da sem samo človek, toda lahko postanem boljši človek. Če že ne zaradi drugih, pa zato, da razbremenim sebe.

Za svoje grehe lahko dobim odvezo, toda vsak kamen, ne glede na njegovo težo, moram odložiti na pravo mesto. Odveza grehov me še ne reši teže, pokaže mi samo pot. Moje roke bodo spet proste, ko bom uspela odložiti nabrano kamenje. Šele takrat bom lahko svobodno zadihala.

Vidite, s takšnimi vprašanji mi je spovednik zapolnil misli. Pravzaprav se mi zdi, kot da mi je odprl okno, skozi katero je vame posijalo sonce in pokazalo, da se je marsikje nabral prah, da je čas za čiščenje le-tega.

Pred nami je postni čas, ki je za tako čiščenje najbolj primeren. Pa še nasvet za bolj učinkovito čiščenje: začnite ga z enim 'Očenašem', preizkušeno, deluje.

Hermína Cankar

ALI SPREJEMANJE BOLEZNI ALI EVTANAZIJA?

Vprašanje, ali sprejemanje bolezni ali evtanazija, je veliko bolj kompleksno, kot se zdi na prvi pogled. Gre za vprašanje smrti in življenja, za vprašanje vesti, vprašanje humanosti, verskega prepričanja, vprašanje morale in družbe. Vsako življenje je sveto in nedotakljivo. Spoštovanje življenja je velika vrednota. Individualna oseba ni absolutni lastnik svojega življenja. Si lahko lastimo pravico o odločanju, kdaj je naš čas za odhod? Ko trepetamo pred lastno bolečino, se igramo bogove in izigravamo svojo svobodno voljo. Trudimo se razumeti stvari z umom, namesto da bi razumeli s srcem. Vsega pač ne moremo razumeti. Nekatere stvari moraš sprejeti, četudi jih ne razumeš. Ali s svobodno voljo lahko vedno vplivamo na usodo?

Bolečina ne more biti razlog za evtanazijo. Ugledna mariborska zdravnica je prepričana, da je treba hudo bolnim zagotoviti pravico do dostojne smrti brez bolečin, ob vsesplošni ustrezni negi in psihični podpori v okolju, ki ne bo delovalo hladno in odtujeno, pa tudi ob podpori svojcev oziroma najbližjih.

Ko govorimo o evtanaziji, ločimo med aktivno in pasivno evtanazijo. Pri prvi gre za direktno usmrtitev osebe z injekcijo, pri drugi pa gre za neaktivno dejanje usmrtitve, npr. izklop aparatov, neizvedba operacije, nedajanje zdravil ipd.

V Evropi evtanazijo dovoljujejo v Belgiji, na Nizozemskem, v Luksemburgu in v Švici. V Sloveniji evtanazija ni mogoča. Stališča do nje so v medicinskih in pravnih krogih precej različna. »Neverjetno daleč lahko gredo te stvari, ko jih enkrat izpustiš iz rok,« opozarja prvi med akademiki.

Dr. Manca Košir, znana novinarka, publicistka in spremljevalka umirajočih pravi: *»Ker sem bila ob mnogih umirajočih, sem se o življenju veliko naučila. Hvaležna sem za vsak nov vdih, vsako jutro se zahvalim, da sem živa, in vsak večer ponovno. Moja radost bivanja je potemtakem pogojevana tudi z gledanjem smrti v oči.«*

Slovar slovenskega knjižnega jezika opredeljuje evtanazijo kot »pospešitev smrti iz usmiljenja« oz. povzročitev ali dejanje smrti, katero opravi medicinsko osebje.

Življenje ti je podarjeno in ga moraš doživeti. Skozi bolezen se da veliko naučiti o življenju, in to človeku spremeni pogled na stvari. Če verjamemo v onostranstvo, moramo doživeti tudi smrt. To nam pomaga zavestno sprejemati bolečino, duševno ali fizično. Zdrav človek ni vedno zadovoljen in bolan je lahko tudi srečen. Gre za človekov pogled. Družbe, ki ne spoštujejo življenja ne na začetku ne na koncu, ga sčasoma tudi na splošno ne spoštujejo. Papež Frančišek poudarja, da je človeško življenje sveto od spočetja do naravne smrti. Ob vsem tem pomislim na molitev:

»Vzemi, Gospod, in sprejmi vso mojo svobodo, moj spomin, moj razum in vso mojo voljo – karkoli imam ali premorem. Ti si mi to dal, Tebi, Gospod, to vračam.«

KAJ POMENI BITI VAREN?

V slovarju (SSKJ) piše, da beseda varen pomeni, *da je v takem stanju, položaju, da mu ne grozi nevarnost, kaj neprijetnega*. Na vprašanje, kaj pomeni biti varen, bi na kratko odgovorili: »Varne se počutimo takrat, ko nas ne spremlja občutek ogroženosti.« Torej sta to dve področji, ki bistveno vplivata na počutje v našem vsakdanjem življenju. Pri tem pa moramo razlikovati subjektivne in objektivne vzroke, ki ogrožajo našo varnost v različnih okoljih. Vsekakor pa občutek varnosti v veliki meri pripomore k našemu srečnemu počutju in vsestranskemu zadovoljstvu. Objektivne vzroke do neke mere moremo preprečiti le, če upoštevamo mnoga priporočila in opozorila, ki sestavljajo nekakšno preventivo in preprečijo marsikatero nesrečo. Pri tem imam v mislih promet in nekatere elementarne nezgode, ki jih v celoti ne moremo preprečiti, lahko pa jih z razumnim ravnanjem v precejšnji meri ublažimo.

Drugače pa je s subjektivnimi vzroki, ki nas včasih celo pogosteje ogrožajo od vzrokov objektivne narave. Pri teh vzrokih pa v prvi vrsti pride v poštev naša srčna kultura, ki zelo rada odpove v različnih okoliščinah. V ospredje stopita zlasti strpnost in medsebojno spoštovanje. Če naštejemo samo nekaj takih okoliščin, kot so npr.: športne prireditve, odnosi med učenci v šoli, med sosedi, odnosi v družini in še zlasti odnosi med različnimi civilizacijami, katerih nespoštovanje pogosto ogroža varnost posameznih držav, lahko pa tako početje ogrozi tudi svetovni mir. Iz vsega lahko povzamemo, da je varnost ena tistih kvalitete našega življenja, ki temelji na osnovnih moralnih vrednotah, kot so: modrost, pravičnost, srčnost in zmernost. Te vrednote so razglašali že stari Grki, za nadgradnjo le-teh pa smemo šteti osnovno krščansko zapoved, ki pravi: »Ljubi Gospoda, svojega Boga, in svojega bližnjega kot samega sebe.« Prav ta zapoved naj bi v medčloveške odnose vnašala novo kvaliteto, ki je cvetoče civilizacije pred krščanstvom niso poznale.

Zadnji dogodki, povezani z žaljenjem verskih čustev neke druge vere, ljudem, ki se ponašajo z najvišjo stopnjo kulture, ne morejo biti v čast. Za početja tistih, ki na to odreagirajo s krvavim nasiljem, pa prav gotovo ne moremo najti opravičila. Kristjani pri nas smo bili v (ne tako davni) preteklosti tudi deležni še hujših žalitev, odziv na to početje pa ni vseboval nobene maščevalnosti.

Od tistih, ki so nekomu povzročili krivico in posredno z njo marsikomu ogrozili tudi varnost, težko pričakujemo opravičilo in prošnjo za odpuščanje.

Zato bi bilo potrebno, da odpuščanje in obžalovanje pogosteje začutimo v medčloveških odnosih; pa naj gre za žalitve med verami, za različne socialne krivice in mnoga druga početja, ki spravljajo v nesrečo cele narode.

Anton Žakelj

Izdala Župnija Žiri, Jobstova cesta 34, 4226 Žiri. TRR: 07000-0000846221

Odgovarja: Igor Jereb, župnik. ☎ 04 5105 000, ✉ zupnija.ziri@rkc.si, <http://zupnija-ziri.si>
mobitel župnik: Igor Jereb: 041 703 578, mobitel: duhovni pomočnik: Jakob Kralj: 031 850 443

Ure, ko je duhovnik na voljo: pon.: 16⁰⁰ – 17⁴⁵ in po vsaki sveti maši.

Naklada: 800 izvodov

SVETI ONEZIM

Ime Onezim izhaja iz grščine in pomeni »koristen, uporaben«.

Onezim je bil najprej suženj, nato goreč Pavlov učenec in privrženec, misijonar, škof in mučenec. Vzhodna Cerkev se ga spominja 15., zahodna pa 16. februarja. Je zavetnik hišnih pomočnikov in hlapcev.

Rodil se je v prvem stoletju v Mali Aziji. Kot vihravega in neukrotljivega dečka ga je na suženjskem trgu kupil Filemon, bogat trgovec v Kolosah v Mali Aziji. Zanj je odšteli precej denarja, ker je spadal med »blago« boljših vrst. Gospodar sam mu je dal ime Onezim, kar pomeni »Porabni« (uporaben), tako je bil z njim zadovoljen. Filemon je bil po izročilu Pavlov dober prijatelj, kristjan, kasneje naj bi postal celo škof in mučenec. To dejstvo govori v prid temu, da s svojim sužnjem ni ravnal slabo. A Onezim se pač ni zadovoljil z usodo sužnja, želel si je postati svoboden. Zato je okradel gospodarja in se pritihotapil prav do Rima. To je bilo v letih 61–63 po Kristusu. Ko je porabil ves denar, se je v stiski spomnil apostola Pavla in kristjanov. Vedel je, da so dobri in da ga ne bodo izdali, če se bo nanje obrnil po pomoč. Začel je iskati apostola Pavla. Ko mu je uspelo priti do njega, je bil že ves skesan, strt in pripravljen sprejeti, karkoli mu je Pavel ukazal. Prosil ga je, naj ga odkupi, saj se je bal vrniti h gospodarju. Bal se je kazni, ki ga je čakala za njegov pobeg.

Pavel ga je mirno poslušal, nato pa ga začel potrpežljivo poučevati in spreobračati. Onezim je vpil njegovo oznanilo o Kristusu, ki je odkupil ves svet, vsakega človeka in mu podaril resnično svobodo. Apostol mu je govoril o tem, kako je Jezus dal prostost in enakost vsem ljudem, tako da med njimi ni več razlike, ni več sužnja, pa tudi svobodnega ne, ker je vse in v vsem Kristus.

Onezim se je dal krstiti. Bolj kot karkoli drugega si je želel ostati pri Pavlu, zanj je bil pripravljen vse storiti, tudi umreti. Tudi Pavel je Onezima vzljubil, ker mu je bil v veliko tolažbo in pomoč, a vedel je, da zakona ne sme prekršiti, saj je pred državnimi zakoni še vedno Filemonova last. Odločil se je, da ga zato pošlje nazaj h gospodarju, da on odloči o njegovi nadaljnji usodi. Onezim se tokrat ni več bal, kot kristjan je postal pogumen in dovolj močan, da prenese vse, kar ga čaka. Tako se je v spremstvu duhovnika Tihika vrnil v Kolose. Apostol mu je dal s seboj priporočilno pismo za gospodarja in družbo bratov, ki se je v njegovi hiši zbirala k »obedom ljubezni.«

Iz pisma se da razbrati, kakšen vzgojitelj je bil apostol Pavel. Še prav posebej pa se da razbrati, kako je vera odpravila suženjske vezi in kako je sam Onezim postal svetnik.

Kaj se je kasneje dejansko dogajalo z Onezimom, ne vemo. Vemo le, da ga je Cerkev od nekdaj prištevala k svetnikom. Legenda pravi, da je šel oznanjati evangelij po raznih krajih Sredozemlja in bil nazadnje škof v Efezu, in sicer kot naslednik Pavlovega ljubljene učenca Timoteja. Pretrpel naj bi mučeniško smrt s kamenjanjem, najverjetneje v Rimu.

